

„Csak lélekben lehetek valóban szabad...”

Beszélgetés Tolvaly Ferencsel

Tolvaly Ferenc neve mára egybefonódott a hazai zarándokirodalommal. Első ismertebb útregénye, az *El Camino – Az út húsz éve méltán lett sikerkönyv. A frissen megjelent „folytatás”, az El Camino – Húsz év múlva, Szent Ignác útja* ismét egy különleges lelki vándorlás naplója. A szerzővel hitről, ébredésről, és szabadságról beszélgettünk.

– **Kezdjük a történet legelején: 20 évvel ezelőtt, mikor elindult El Caminóra, sikeres üzletember volt. Mi vezette el mégis Az útra?**

– Úgy éreztem, hogy rossz irányba tart az életem. Mindegyre feltettem a kérdést magamban: életben vagyok, vagy csak robotpilóta üzemmódban töltöm a mindennapjaimat? A barátaimmal is megosztottam a lelki vergődésemet, míg végül egy spanyol ismerősöm azt tanácsolta, hogy menjek el a Szent Jakab útra. „Az El Caminón lehetőséged lesz megállni, elcsendesedni, és gondolkodni azon, vajon mi akadályoz benne, hogy boldog, kiteljesedett életet élhess.” Így indultam útnak két évtizede, és erről a zarándoklatomról számoltam be az *El Camino – Az út című* regényemben és filmemben.

– **Az utazás előtt is vallásos volt?**

– A vallás és a hit nem feltétlenül jelenti ugyanazt. Miután a szüleimmel elhagytuk Erdélyt, Németországban egy kolostorban folytattam a tanulmányaimat. Kastlban atyák és kedvesnővérek oktattak, és amit tőlük tanultam, láttam, az az életem részévé vált. A negyven napos böjtöt azóta is tartom, mert évről évre alkalmat ad, hogy elmélyítsem a hitemet. Érettségi után Erlangenben teológiát is hallgattam, a müncheni filmfőiskola mellett pedig rendszeresen látogattam a Jezsuiták filozófiai tanszékét. Így jobban megismerhettem a vallásomat és a hitemet is, ami azóta is támasz a mindennapokban.

– **Mi indította most, a járvány alatt újra zarándoklatra?**

– Lélekutamat az El Camino után Tibetben folytattam. Azt követően felkerestem az iszlám szent helyeit. Majd Indiában, a Gangesz partján fedeztem fel, hogy aki kizárólag kifelé tekint, csupán álmodik. Később, a szefárdok történelmi útját járva úgy éreztem, hogy megtaláltam a kulcsot a lélekhez, célba érkeztem. De valóban célba érkeztem? Ezt a kérdést tettem fel magamnak akkor, négy

évvvel ezelőtt. Végül 2018 tavaszán újra elindultam, ismét Spanyolországban találva magam, hogy felmérhessem mi történt a lelkemben az elmúlt húsz év alatt. Most a kevésbé ismert Camino Ignacia-terepét választottam vezetőül, ami egy részen a Szent Jakab utat keresztezi, úgyhogy néhány kilométeren át éppen szembe gyalogoltam az El Caminót járókkal. Ezt látva felmerült bennem egy újabb

kérdőjel: vajon az elmúlt két évtizedben szembe mentem önmagammal? Ilyen kételyek mentén ihletődött a legújabb zarándokregényem, az *El Camino – Húsz év múlva*, Szent Ignác útja.

– **Úgy fogalmaz a könyvben, hogy a séta az a szabadság szimbóluma, de vajon mi a tényleges szabadság?**

– Voltak olyan pillanatok útközben, amikor elfogott a „szabadság mámor”. Olyankor az utat mélyen magamban folytattam. Ekkor megértettem, hogy nem létezik korlátlan külső szabadság, mert csak lélekben lehetek valóban szabad. De ahhoz sok, az életzarándoklatom alatt magammal cipelt terhet le kell vetnem. Tehát amikor sikerül majd megválnom a külső kényszerektől és a legbelső kérdéseim is válaszra lennek, megtapasztalhatom a szabadság és a hozzá párosuló szeretet felemelő érzését. A kettő együtt adja majd azt az önfeledt szárnyalást, amire olyan sokan vágyunk.

– **Izgalmas beszélgetésindító az „aki befelé pillant, felébred” gondolata. Ön mikor érezte legelőször úgy, hogy felébredt?**

– Az álom és az ébrenlét közötti idő sokszor percekig tarthat. Talán élet-álomból akkor kezdtem felocsúdni, amikor részt vettem a derisek szertartásán Isztambulban. Ezt nem úgy kell elképzelni, mint a turistáknak előadott táncukat. Hosszasan beleimádkozzák magukat a táncba, amit egy kívülálló nem láthat. Az élmény azután még két évig érelődött a szívemben, majd Indiában a Gangesz partján tanúja lehettem a hinduk rituális mosakodásának is. Számukra a Gangesz szent vize a lélek megtisztításának elengedhetetlen eszköze. Ezek a Benáreszben töltött napok nyitották ki a belső szememet.

– **A könyvbeli zarándokok egy az egyben az Ön útját járják végig?**

– Az általam „lélekkaland regényeknek” nevezett írásaimban átszűröm magamon a zarándoklataim élményeit. Visszatekintve már helyenként meg sem tudom különböztetni, hogy mi a fikció és mi történt valójában az úton. Így vagyok a főszereplőt körülvevő személyekkel is. Tehát nem dokumentumköteteket írok, hanem megpróbálom átörökíteni az élmény azon részét, amit mondjuk papíron vagy vásznon egyszerű eszközökkel felrajzolni szinte képtelenség.

– **A belső utazásra gondol?**

– Megmutatni a láthatatlant lehetetlennek tűnik első megközelítésre. De úgy a filmben, mint a könyvben a zarándokok őszinte vallomásai taníthatnak és gyógyíthatnak. A néző és az olvasó, ha szeretné, velünk járhatja ezt az utat. Megállhat, körülnézhet a saját életében. Választ kaphat a feszítő kérdéseire. Ha pedig ez sikerül, vagy legalább elgondolkodtatja a szereplők története, akkor ebben az esetben sikerült megmutatni azt, amire azt hinnénk, nem lehetséges.

– **Más volt egy ekkora utat megtenni, most 64 évesen, mint 20 évvel ezelőtt az El Caminót?**

– Nem maga az út volt nehéz. Inkább azok a felismerések, amelyek a zarándoklat alatt megfogalmazódtak bennem és a vállamra nehezedtek. Többek között belátni, hogy amit negyvennégy évesen elmulasztottam, ma már be nem pótolhatom, kétségbeejtő volt. De ugyanakkor átéltem igazán felemelő pillanatok is, amelyeket korábban talán nem. Csak egyet említenék, amit Szent Ignác is tanít nekünk: a legmélyebb krízisből is van kiút. Ez az üzenet, különösen most, a járvány alatt felszít-hatja bennünk az új élet reményét.

Kurcz Orsi

Fotó: Debreczeni Fanni

könyvről

Tolvaly Ferenc: **EL CAMINO – HÚSZ ÉV MÚLVA**

Kortárs Kiadó, 312 oldal, 4000 Ft

A kalandok folytatódnak!
Megjelent a sorozat 11. részét

Már több mint 50 új Mi MICSODA kötet!

Tudtad, hogy a méhek raktározásra és az utódok nevelésére is használják a lépsejtüket?

www.babilonkiado.hu

JÓN KALMAN STEFÁNSSON
ÚJ KÖNYVE

Az élet kisebb helyeken néha nagyobbak tűnik

tt
TYPOTEX

25% kedvezmény
www.tydotex.hu

Az Európai Unió
Közös Kulturális Programjának
támogatásával

